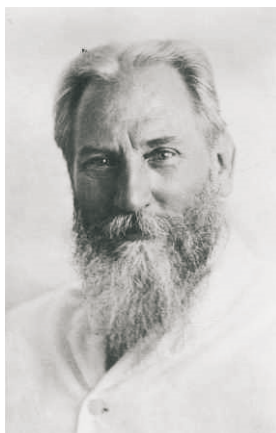

Charles Webster Leadbeater

Charles Webster Leadbeater was een autoriteit op het gebied van psychische en occulte waarnemingen. Hij schreef diverse publicaties naar aanleiding van zijn helderziende onderzoeken.

Via J.I. Wedgwood kwam hij in contact met de gemengde vrijmetselarij en de Oud Katholieke Kerk. Op basis van helderziende waarneming werkten zij aan herziening van de rituelen van de kerk om het innerlijk effect ervan te optimaliseren. Daaruit ontstond de Vrij-Katholieke Kerk.

C.W. Leadbeater werkte nauw samen met Annie Besant, onder meer aan het opleiden van J. Krishnamurti.

Charles Webster Leadbeater was iemand die zijn hele leven gewijd heeft aan het bestuderen van het diepe mysterie van het Zijn. Hij was tevens een groot leraar en schrijver die veel invloed heeft gehad op talrijke mensen en op zijn tijd. Hij was een groot occultist en onderzoeker, dit laatste met hulp van zijn helderziende vermogens. Daardoor heeft hij grote invloed gehad op zowel de parapsychologie als op “new age” bewegingen en, via de beschrijving van zijn helderziende waarnemingen, ook op de kunst. Het was een man die, als hij op straat liep, opviel door zijn postuur, maar ook door de waardigheid die van hem uitging en zijn indringende stralende helderblauwe ogen.

Charles Webster Leadbeater (CWL) werd geboren op 16 februari 1854 in het plaatsje Stockport, Cheshire, Engeland, tenminste volgens zijn geboortebewijs. Op zijn paspoort staat echter als geboortedatum: 17 februari 1847. Volgens dit paspoort is hij dus zeven jaar ouder.

Wel werd mede hierdoor 17 februari een belangrijke dag voor de Theosophical Society, en die werd later gevierd als Adyar-dag. Er vonden, steeds op 17 februari, drie opmerkelijke gebeurtenissen plaats: Giordano Bruno, die beschuldigd werd van ketterij, stierf op 17 februari 1600 op de brandstapel (An-

nie Besant zou een reïncarnatie van hem zijn). Kolonel Olcott, de eerste president van de vereniging, stierf op 17 februari 1907 en Leadbeater werd geboren op 17 februari (of toch op de 16^e?).

CWL kwam uit een normaal middenklasse gezin. Zijn vader werkte als boekhouder bij de spoorwegen en het gezin verhuisde voor een aantal jaren naar Brazilië toen CWL ongeveer twaalf jaar oud was. Er wordt gezegd dat zijn jongere broer daar bij een aanval door Indianen is overleden, en dat hij zelf ook gemarteld is. Helaas zijn daar historisch geen bewijzen voor gevonden. Zijn vader stierf op 37-jarige leeftijd, in 1862. CWL bleef toen met zijn moeder achter. Het is niet precies bekend welke opleidingen hij heeft genoten, maar hij schijnt de normale kennis voor die tijd van Grieks en Latijn te hebben gehad en ook kennis van alle andere vakken te hebben gehad. Hij heeft geen universitair onderwijs gehad, maar hij heeft door zelfstudie een hoog ontwikkelingspeil behaald.

Hij heeft een tijdje bij een bank gewerkt om in zijn levensonderhoud en dat van zijn moeder te voorzien. Hij was actief lid van de Kerk van Engeland en nam ook deel aan het werk van de kerk in Margaret Street in Londen, waarbij hij vooral het jongerenwerk daar opstartte. Hij had roeping voor het pries-

W i e w a s . . .

terschap en zocht daarvoor hulp bij zijn oom, Reverend W.W. Capes in Oxford. Er is niets bekend van theologische studies daar, maar zijn familieband met de priester, zijn eigen karakter en zijn toewijding waren voldoende om hem tot Deacon (diaken) te wijden in 1878. Op 21 december 1879 volgde zijn priesterwijding. Hij woonde toen met zijn moeder even buiten het dorpje Liphook.

Hij leek een orthodoxe en conservatieve man, maar innerlijk was hij verre van dat. Hij had een grote belangstelling voor de psychologie en die belangstelling bracht hem in aanraking met seance-bijeenkomsten in Londen. Nadat hij een stukje had gelezen in de *Daily Telegraph* kwam hij in 1883 in contact met A.P. Sinnett die toen vicevoorzitter was van de Theosophical Society (CWL was toen 29). Hij las Sinnett's boek: *The Occult World*. Dit bracht een grote ommekeer in zijn leven. Op 20-11-1883 werd hij als lid toegelaten in de London Lodge en daar ontmoette hij mevrouw H.P. Blavatsky (HPB). Hij groeide steeds meer af van de Anglicaanse kerk. Op 31-10-1884 ontving hij een brief van de Meester KH. Hij schreef een brief terug en bood zich daarin aan als helper. Hij vroeg HPB die brief te lezen en dat deed zij. Toen materialiseerde zich opnieuw een brief in HPB's hand, waar CWL bijstond. Daarin stond

dat CWL Engeland moest verlaten om zich in Alexandria bij HPB te voegen. Hij regelde zijn zaken in Engeland, zijn moeder was intussen gestorven, en scheepte zich in naar India.

Onderweg, in Ceylon, werd hij boeddhist. Hij arriveerde in december 1884 in Adyar.

Van 1884-1888 was CWL secretaris van The Theosophical Society en assistent van President Olcott. Gedurende die tijd deed hij een intensieve cursus in meditatie wat zijn helderziende vermogens deed ontwaken. Van 1886-1889 verbleef hij voornamelijk met Olcott in Ceylon, waar hij de toen 13 jarige C. Jinarajadasa ontmoette. In hem zag hij de reïncarnatie van zijn overleden broer. Hij voorzag een theosofische opdracht voor de jongen en nam hem mee naar Londen voor zijn opvoeding. In Londen voegde zich de toen nog jonge George Sydney Arundale bij hen en ook de zoon van Sinnett. Zowel C. Jinarajadasa als G.S. Arundale zijn president geweest van The Theosophical Society. CWL was hun mentor gedurende een aantal studie jaren in Londen.

In die tijd in Londen begon hij te schrijven, beginnende met *The Astral Plane (Het astraal gebied)*. Vanaf 1895 publiceerde hij ook in samenwerking met Annie Besant teksten die de voorbereiding waren voor het

boek *Occulte Scheikunde*. Al met al heeft CWL zo'n veertig boeken geschreven en daarnaast nog vele brochures en andere kleine geschriften,

In 1903 verscheen van zijn hand het boek *The Other Side of Death*. Hierin schilderde hij de scheiding van de onzichtbare lichamen van het zichtbare lichaam, eerst het astrale en het mentale, en later het verblijf in Devachan, tot daarna de terugkeer door reïncarnatie.

In die periode schreef hij ook *Man Visible and Invisible*, wat nu als nieuwe en herziene herdruk weer in het Nederlands verkrijgbaar is met als titel: *De Zichtbare en Onzichtbare Mens* (UTVN).

Tot 1909 woonde hij voornamelijk in Londen, maar gaf van daaruit wereldwijd lezingen. Hij stond bekend als de grootste theosofische autoriteit op het gebied van de psychische en occulte waarnemingen. In die tijd werd ook bekend dat CWL jongens in de beginnende puberteit hulp bood bij hun seksualiteit door hun masturbatie aan te bevelen. Daardoor kwam hij, zeker in die Victoriaanse tijd, in opspraak. Dat is hem zijn hele leven blijven achtervolgen. De toen al oude President Olcott heeft nog een onderzoek laten instellen, maar er is nooit een rechterlijke uitspraak over geweest. In verband met deze beschuldigingen die de vereniging geen goed deden, zegde CWL zijn

W i e w a s . . .

lidmaatschap van de vereniging op. Dit was echter niet voor lange tijd, want nadat Annie Besant het presidentschap had overgenomen, na de dood van Olcott, vroeg ze hem weer terug te komen. Er werd in de General Council gestemd over de heropname als lid van CWL. Deze stemming was positief, en CWL kwam terug in Adyar. In die periode schreef hij, in nauwe samenwerking met Annie Besant, zijn belangrijkste werken.

In 1909 ontdekte hij de toen 13-jarige Krishnamurti, op het strand in Adyar en zag in hem de komende wereldleraar.

Vanaf 1910 begon hij aan een serie artikelen over de vroegere levens van theosofen, wat in boekvorm verscheen in 1913 onder de titel *Man, Whence, How and Whither*. Dit onderwerp leidde wel tot enige discussies en veel competitie onder de leden.

Het ledental van de vereniging steeg van 16.000 in 1911 tot 36.000 in 1920 met een climax van 45.000 in 1928.

Niettegenstaande dat was en bleef CWL een controversieel persoon. In 1913 was er een rechtszaak met de vader van de broertjes Krishnamurti over de voogdij van de jongens, waarbij de vorige zaak weer de kop op stak. De jongens mochten echter wel naar Londen om te studeren, waarbij Krishnamurti zakte

voor zijn examens. Later gingen zij voor hun studie naar Ojai in Californië.

In 1914 vertrok CWL naar Sydney in Australië. Mogelijk was dat een soort vlucht vanwege de laatste problemen in Adyar, maar het kan ook zijn dat Leadbeaters karakter, hij was een verknochte conservatieve Tory en imperialist, te veel in conflict kwam met de socialistische ideeën van Annie Besant die een groot deel van haar tijd werkte voor de vrijheid van het Indiase volk.

In Sydney leefde hij met een grote groep jongeren, uit verschillende landen, die aan hem toevertrouwd waren om hen te trainen in spirituele ontwikkeling.

In 1922 betrok hij het landgoed "The Manor", een groot gebouw met een prachtig uitzicht over de haven. Ook hier kwamen problemen. Er kwamen verhalen in de kranten over de oude morele kwestie en er kwam een politieonderzoek, maar er werd geen grond voor de beschuldiging gevonden, hoe zeer zijn aanklagers ook probeerden om hem in een kwaad daglicht te stellen. De groep jongeren was hem zeer toegewijd en stelde een door velen ondertekende petitie op om die aanklacht te ontzenuwen. Toch was hij oorzaak van een splijting in de groep in Sydney, waarvan de ene groep terug wilde naar de oorspronkelijke Blavatsky-lijn, en de andere aan de leringen van Lead-

beater de voorkeur gaf. Dat was ook omdat sommigen de boeken en teksten van CWL duidelijker en makkelijker te lezen vonden dan bijvoorbeeld *De Geheime Leer* van HPB.

In deze periode nam zijn leven ook een andere wending. Al in Europa was hij gefascineerd geraakt door het tijdens kerkelijke ceremoniën waarnemen van het innerlijke effect daarvan. In het bijzonder bij de Katholieke Mis, zelfs als die gecelebreerd werd door een priester van minder geestelijk niveau.

In 1915 ontmoette hij J.I. Wedgwood, een theosoof en ritualist die hem inwijdde in graden en ceremoniën van de gemengde vrijmetselarij, (Co-Freemasonry), of wel "Le Droit Humain". Daarna schreef hij onder andere het boek: *The Hidden Life in Free-Masonry*. De relatie met Wedgwood bracht hem ook in contact met de Oud Katholieke Kerk in Engeland waarin Wedgwood in 1916 tot bisschop werd gewijd. In datzelfde jaar wijdde deze CWL ook tot bisschop. Dit kerkgenootschap bevond zich op dat moment in een crisis. Het was officieel gevestigd in Engeland door een enthousiaste maar zweverige Aartsbisschop Mathew, aan wie deze taak was opgedragen door de Oud Katholieke Kerk die al lang bestond in Nederland. Dit Kerkgenootschap was ontstaan door een afscheiding van de R.K. kerk

W i e w a s . . .

in het begin van de 18de eeuw. Het had de apostolische successie, de sacramenten en de vorm van de diensten behouden, alleen de gehoorzaamheid aan de Paus afgezworen. Mathew had gebroken met zijn collega's in de Nederlandse kerk, en de kerk in Engeland werd onafhankelijk. Kort daarna verliet Mathew deze kerk en verbond zich met de RK kerk. Er bleef een handjevol geestelijken en gelovigen achter. Wedgwood werd voorzittend Bisschop hiervan. In Sydney werkten Wedgwood en Leadbeater samen om het ritueel te herzien zodat, voor zover zij dat helderziend konden waarnemen, het innerlijk effect van de verschillende ritualen optimaal was. Een belangrijk deel van de bezoekers van die kerk bestond uit theosofen en mensen die daarmee sympathiseerden. Het kerkgenootschap breidde zich razendsnel uit, en Wedgwood en Leadbeater schreven naar de aartsbisschop van de Oud Katholieke Kerk in Nederland om weer samen te gaan werken, maar deze weigerde dat. De naam van de kerk werd later gewijzigd van Oud Katholiek in Vrij-Katholiek. De kerk nam

vanaf dat moment bijna alle tijd en aandacht van CWL in beslag. Hoewel hij de noodzaak van neutraliteit voor de Theosophical Society erkende en dus de vereniging niet wilde verbinden met een andere beweging, leek dit nu voor hem niet belangrijk.

Ook in die tijd kwamen weer de beschuldigingen van immoreel gedrag boven, maar hij nam er geen notitie van en wilde zich niet verdedigen. Hij vond dat bovenmatige persoonlijke zelfverdediging niet hoort bij het innerlijk leven.

Dit, en de verschillen met de groep die naar de leringen van HPB terug wilde, veroorzaakte een splitsing in de Theosophical Society in Sydney, en die breuk is pas na vele jaren weer geheeld.

In die tijd schreef CWL *The Hidden Side of Christian Festivals* en *The Science of the Sacraments*, maar ook *The Masters and the Path*. Met Annie Besant samen schreef hij *The Lives Of Alcyone* over de voorafgaande incarnaties van Jiddu Krishnamurti.

In 1929 hief Krishnamurti de Orde van de Ster op. CWL was altijd loyaal geweest aan Annie Besant over de verschillende stappen die zij genomen had wat Krishna-

murti betrof, maar liet zich hierdoor niet verstoren in zijn werk. In 1930 ondernam CWL nog een keer een inspannende rondreis door Europa en vestigde zich daarna in Adyar, waar hij weer actief was in het geven van lezingen.

Door de jaren heen hebben duizenden en nogmaals duizenden hem hun problemen en/of zorgen voorgelegd. Hij was altijd bereid te luisteren en had daardoor een uitgebreide correspondentie over de gehele wereld.

Annie Besant stierf in 1933, en in het vroege voorjaar van 1934 vertrok CWL opnieuw naar zijn geliefde Australië. Onderweg werd hij ziek en stierf op 1 maart 1934 in Perth, in West-Australië.

WK

Bronnen:

- *Theosophical Encyclopaedia* (Theosophical Publishing House Philippines)
- *Dictionary of Gnosis and Western Esotericism*, Wouter J. Hanegraaff
- *Charles Webster Leadbeater, a Biography*, Hugh Shearman
- *A Tribute Offering*, M.E. Roche, M.D.
- *The Elder Brother A Biography of Charles Webster Leadbeater*, Gregory Tillet